

وبینار تکمیلی آشنایی با انواع بیمه‌های
بازرگانی و کاربرد آنها
شنبه ۴ اردیبهشت برگزار می‌شود

- دستورالعمل‌های موجود پاسخگوی مشکلات قراردادهای بخش خصوصی برق نیست < ۳
- ابلاغیه اصلاحات کتاب مقررات صادرات و واردات سال ۱۴۰۰..... < ۳
- توسعه انرژی‌های پاک با همکاری شهرداری < ۴
- بررسی اعمال ماده ۲۳۴ از اجرای قانون حمایت از توسعه صنایع پایین دستی..... < ۴
- بازده نیروگاه‌های حرارتی ایران به ۳۹ درصد رسید..... < ۵
- صرفه جویی ۱۹ میلیون لیتری مصرف آب..... < ۵
- ایران به واردکننده انرژی تبدیل می‌شود؟ < ۶
- مقررات تامین برق مراکز استخراج رمز ارزها روزرسانی شد..... < ۷
- قوانین مالیاتی قانون بودجه سال ۱۴۰۰ و خلاصه احکام مربوط به معافیت‌های مالیاتی..... < ۷
- بخش خصوصی سند راهکارهای تحقق شعار سال را تدوین می‌کند..... < ۸

مدل مفهومی برای سیاست‌گذاری میزان بهینه یارانه برق؛

پارادوکس یارانه برق

علیرضا اسدی؛
معاون پژوهش و برنامه‌ریزی
سندیکای صنعت برق ایران

صنعت برق ایران بزرگترین بخش یارانه‌ای انرژی در جهان است؛ بنابر گزارش آژانس بین‌المللی انرژی (IEA) ۴۶ درصد کل یارانه‌های که در جهان برای برق پرداخت می‌شود مربوط به صنعت برق ایران است و سایر کشورها مجموعاً ۵۴ درصد کل یارانه‌ای که برای برق پرداخت می‌شود را به خود اختصاص می‌دهند. مثلاً روسیه با ۱۴۵ میلیون نفر جمعیت ۱۳ میلیارد دلار، چین با ۱,۴ میلیارد نفر جمعیت ۱۲ میلیارد دلار یارانه و ایران با ۸۰ میلیون جمعیت ۵۱ میلیارد دلار یارانه برق می‌دهد. براساس این گزارش در سال ۲۰۱۹ در جهان ۳۱۷ میلیارد دلار یارانه انرژی پرداخت شده است که ایران با ۸۶ میلیارد دلار رتبه اول است و از مجموع یارانه پرداختی، حدود ۶۰ درصد بصورت یارانه برق می‌باشد که تقریباً برابر ۱۱ درصد تولید ناخالص داخلی است (شکل ۱).

گذشته از این که مقادیر ارائه شده در این گزارش چه میزان دقت دارد و اینکه مبنای محاسبه چه بوده است، این مساله که حوزه برق در ایران بیشترین میزان یارانه را به مردم پرداخت می‌کند، جای انکار ندارد. حال اگر مبنای سیاست‌گذاری برای پرداخت یارانه انرژی را

دولت ایران بیشترین حجم یارانه را در جهان و در بین سایر بخش‌ها به حوزه برق می‌دهد، اما میزان رضایت مردم در سطح مورد انتظار افزایش پیدا نکرده است و یا دست کم حجم زیادی از نارضایتی در خصوص برق‌رسانی در کشور در میان اقشار جامعه و حوزه‌های صنعتی دیده می‌شود.

افزایش رفاه جامعه در نظر بگیریم، باید انتظار داشت که مردم ایران بیشترین رضایت را از بخش برق داشته باشند. این در حالی است که علیرغم حجم زیاد یارانه‌ای که در بخش انرژی پرداخت می‌شود، در وقایعی مانند خاموشی‌های کلان شهرهای کشور در زمستان سال ۱۳۹۹ و خاموشی‌های داوطلبانه و اجباری تابستان سال‌های گذشته، حجم زیادی از نارضایتی از طریق شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌ها در جامعه منتشر می‌شود که این سوال را مطرح می‌کند آیا به‌راستی این سیاست نه از منظر صرفاً اقتصادی - که بارها مورد چالش قرار گرفته است -

بلکه از منظر اجتماعی، سیاست موجهی است؟ شواهد موجود حاکی از یک شرایط پارادوکسیکال (متناقض‌نما) در سیاست‌های حوزه برق را نشان می‌دهد؛ به این معنا که دولت ایران بیشترین حجم یارانه را در جهان و در بین سایر بخش‌ها به حوزه برق می‌دهد، اما میزان رضایت مردم در سطح مورد انتظار افزایش پیدا نکرده است و یا دست کم حجم زیادی از نارضایتی در خصوص برق‌رسانی در کشور در میان اقشار جامعه و حوزه‌های صنعتی دیده می‌شود. بنابراین این پرسش به میان می‌آید که چرا با چنین وضع عجیبی در بخش برق مواجه هستیم؟ چگونه می‌توانیم این وضعیت را تحلیل کنیم و آیا می‌توانیم به سیاست گذار چارچوبی برای تصمیم‌گیری جهت برون رفت از وضع موجود ارائه کنیم؟

«منحنی لافر» زمینه طرح ایده‌ای برای تحلیل شرایط سیاست‌گذاری یارانه انرژی فراهم کرد که در این یادداشت ارائه می‌شود. داستانی از قول یک روزنامه‌نگار، مشهور نقل شده است به این مضمون که در جلسه‌ای که لافر (اقتصاددان) در سال ۱۹۷۴ با مقامات دولت آمریکا (دیک چنی و دونالد

رامسفلد) در یک رستوران داشته است، لافر روی یک دستمال کاغذی رابطه بین نرخ مالیات و درآمد دولت را نشان می‌دهد. طبق این نمودار رابطه بین مالیات و درآمد دولت بصورت یک منحنی **U** وارونه است؛ بدین ترتیب که درآمد دولت با افزایش نرخ مالیات ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌یابد. به عبارت دیگر میزان درآمد دولت از مالیات با دو نرخ بالا و پایین مالیاتی یکسان می‌باشد. بنابراین به دولت پیشنهاد می‌کند برای آنکه سرمایه‌داران را برای سرمایه‌گذاری تشویق کند، نرخ مالیات را کاهش دهد بدون آنکه نگران کاهش درآمدهای دولتی باشند. اگر چه این مدل با داده‌های تجربی انطباق کاملی ندارد و انتقادهایی به آن شده است اما می‌تواند در فهمیدن و تحلیل موضوعات مشابه مانند سیاست‌گذاری یارانه (به عنوان مالیات منفی) راهگشا باشد.

بر این اساس در اینجا می‌توانیم مدل مشابهی را به‌صورت شکل ۲ ترسیم کنیم. این نمودار نشان می‌دهد میزان رفاه دریافتی جامعه با افزایش یارانه ابتدا افزایش پیدا می‌کند و به نقطه ماکزیمم می‌رسد. مثلاً در بخش برق، مردم با پرداخت کمتری برق مورد نیاز خود را دریافت می‌کنند در نتیجه از رفاه بیشتری برخوردار می‌شوند. اما به دلیل آنکه مازاد رفاه مصرف‌کننده، از مازاد رفاه تولیدکننده می‌کاهد، در نتیجه انگیزه تولیدکنندگان برای سرمایه‌گذاری کاهش می‌یابد. همچنین اعتباری که دولت می‌توانست جهت توسعه زیرساخت‌ها سرمایه‌گذاری کند، صرف پرداخت یارانه شده است، بنابراین زیرساخت‌های صنعتی متناسب با میزان تقاضای مورد نیاز مصرف‌کننده افزایش پیدا نمی‌کند و علیرغم تقاضای جامعه، پدیده خاموشی رخ می‌دهد. با بروز خاموشی، رفاه جامعه کاهش

می‌یابد. در این تحلیل می‌توانیم ناحیه رفاه را به دو بخش تقسیم کنیم که در بخش اول افزایش نرخ یارانه موجب افزایش رفاه می‌شود تا به نقطه شکنندگی صنعت می‌رسد. نقطه شکنندگی نقطه‌ای است که زیرساخت‌های صنعت برق برای عرضه برق در حداکثر ظرفیت خود قرار دارد و نمی‌تواند با افزایش تقاضای بیشتر برق مورد نیاز را تولید کند؛ در نتیجه پدیده خاموشی رخ می‌دهد. بنابراین در بخش دوم (بعد از نقطه شکنندگی) علی‌رغم آنکه یارانه بیشتری پرداخت می‌شود به دلیل آنکه صنعت برق از مرز شکنندگی عبور کرده استو توان عرضه از میزان تقاضا جا مانده است، خاموشی رخ خواهد داد و با بروز خاموشی‌ها، میزان رفاه کاهش می‌یابد (شکل ۳).

این تحلیل می‌تواند برای تعیین سطح مطلوب یارانه برق مورد استفاد قرار گیرد؛ به این معنا که میزان رفاه در منحنی بطور خطی با افزایش یارانه افزایش پیدا نمی‌کند. در واقع زمانی که خاموشی ایجاد شده باشد نشان دهنده کاهش رفاه اجتماعی است حتی اگر یارانه زیادی پرداخت شده باشد. به عبارت دیگر دولت برای پرداخت یارانه بخش برق، یک نقطه عطف دارد و با عبور از نقطه عطف، پرداخت یارانه بیشتر رفاه را افزایش نمی‌دهد. حال اگر دولت در وضعیت پرداخت یارانه زیاد همراه با پدیده خاموشی باشد، می‌تواند میزان یارانه را کاهش دهد (جابه جایی از **S2** به **S1**) و با خارج شدن از ناحیه خاموشی به ناحیه بدون خاموشی، بدون آنکه نگران کاهش سطح رفاه جامعه باشد و منابع آزاد شده را صرف توسعه زیرساخت صنعت نماید(شکل ۴).

بنابراین بر اساس این مدل می‌توانیم به سیاست‌گذار چارچوبی برای تصمیم‌گیری در

خصوص یارانه انرژی ارائه کنیم بدین ترتیب که با توجه به قرارگیری سیاست پرداخت یارانه برق در نیمه دوم منحنی؛ دولت می‌تواند با کاهش یارانه بخش برق و سرمایه‌گذاری برای افزایش عرضه (از طریق افزایش ظرفیت تولید و بکارگیری فناوری‌های بهینه‌سازی)، بدون آنکه نگران کاهش رفاه اجتماعی باشد، موجب افزایش توان عرضه بخش برق گردد و علاوه بر رونق بخشی صنعت برق، رشد اقتصادی، اشتغال و افزایش ثروت ملی را فراهم نماید. در اینجا لازم به یادآوری است که کاهش یارانه بدون افزایش سرمایه‌گذاری برای زیرساخت‌های صنعت برق، میزان رفاه را کاهش خواهد داد و آنچه در زمینه کاهش یارانه‌های بنزین رخ داد، ممکن است رخ دهد.

آیا نهاد بخش خصوصی به مثابه یک کل واحد، درحال حاضر در میان نهادهای موجود اعم از نهادهای دولتی و حکومتی در جایگاه مناسبی قرار دارد؟ واقعیت این است که باید گفت در مقایسه با دهه ۱۳۶۰ البته بخش خصوصی ایران در موقعیت بهتری قرار دارد. اما آیا نهاد خصوصی در ایران در مقایسه با سایر کشورها از جمله همین ترکیه که در همسایگی ایران قرار گرفته یا کره جنوبی که در جنوب شرقی آسیا واقع شده است و نیز آنچه باید باشد، جایگاه قابل اعتنایی دارد؟

حقیقت این است که پاسخ این سوال منفی است. بررسی‌ها نشان می‌دهد نقش و سهم دولت در مقایسه با بخش خصوصی از نظر دارایی و قدرت سیاسی و فرهنگی همانند کوه در برابر گاه است. همین دولت فعلی (دولت دوازدهم) با وجود همه بی‌قدرتی که گریبانش را گرفته است، با در اختیار داشتن بانک مرکزی، سیاست‌های پولی، مالی و

بر قراردادهای این گروه با کارفرمای دولتی تاثیرات بسیاری وارد کرده است.

دبیر سندیکای صنعت برق، همچنین در ادامه وجود یک نماینده در وزارت نیرو و بخشهای مرتبط با صنایع آب و برق مانند؛ وزارت صنایع را جهت تسهیل و تسریع در امور ذیربط موثر و مفید ارزیابی و تصریح کرد: متأسفانه بخش خصوصی در حاکمیت متولی مشخصی ندارد، در صورتی که بسیاری از شرکتهای زیرمجموعه وزارت نیرو دارای ظرفیتهای خوبی در این زمینه هستند.

برزی مهر با بیان اینکه «ساتکاب» تا کنون اقدامات موثری در تسهیل اجرای طرح ها و پروژه ها در حوزه برق شرکتهای خصوصی و دانش بنیان داشته است، گفت: ساتکاب به درستی می تواند حامی صنایع آب و برق باشد و با ارتباطات صحیحی که تا کنون داشته، می تواند در حوزه تعرفه های گمرکی، قراردادهای تیپ، رفع موانع تولید زمینه

تحقق شعار رهبری در نوروز ۱۴۰۰ را فراهم کند. وی دستورالعمل های موجود را پاسخگوی مشکلات قراردادهای موجود بخش خصوصی در حوزه برق، ناشی از نوسانات برق ندانست و تاکید کرد: با غربالگری قراردادهای موجود و اولویت بندی آنها از نظر اهمیت اجرا با توجه به نیاز جامعه، می توان برخی از قراردادها را از دایره اجرا خارج کرد و بودجه را به مابقی طرح های مهم تر اختصاص داد. دبیر سندیکای صنعت برق همچنین یادآور شد: «ساتکاب» به عنوان پشتیبان صنایع آب و برق، همچون گذشته با تعیین کارگروه های ویژه، حمایت از شرکتهای دانش بنیان و رفع موانع بانکی، در سال ۱۴۰۰ خواهد توانست شعار رشد و جهش تولید به ویژه در صنایع آب و برق را محقق سازد.

بانکی، در سال ۱۴۰۰ خواهد توانست شعار رشد و جهش تولید به ویژه در صنایع آب و برق را محقق سازد، گفت: مقام معظم رهبری به درستی «مانع زدایی» را چالش اصلی تولید برای بخش خصوصی تشخیص دادند و بر رفع آن اهتمام ورزیدند. وی با تاکید بر اینکه «مانع زدایی» مقدم بر «پشتیبانی» است، خاطرنشان کرد: برای صنایع زیرساختی کشور به ویژه صنایع «آب و برق»، رفع موانع حتی بر پشتیبانی ها نیز جهت دستیابی به یک اقتصاد پایدار ارجحیت دارد.

برزی مهر ضمن اشاره به اینکه صنعت برق حدود ۱۲ درصد از صنایع موجود کشور را تشکیل داده است، اظهار داشت: تولیدکنندگان در این صنعت طی چند سال اخیر، متاثر از نوسانات نرخ ارز، با مشکلات مختلفی مواجه شدند و این مسئله به ویژه

دستورالعمل های موجود پاسخگوی مشکلات قراردادهای بخش خصوصی برق نیست

دبیر سندیکای صنعت برق ایران گفت: با غربالگری قراردادهای موجود و اولویت بندی آنها از نظر اهمیت اجرا با توجه به نیاز جامعه، می توان برخی از قراردادها را از دایره اجرا خارج کرد و بودجه ر به مابقی طرح های مهم تر اختصاص داد.

سپهر برزی مهر، دبیر سندیکای صنعت برق در گفت و گو با پایگاه خبری ساتکاب با بیان این مطلب که «ساتکاب» به عنوان پشتیبان صنایع آب و برق، همچون گذشته با تعیین کارگروه های ویژه و حمایت از شرکتهای دانش بنیان و رفع موانع

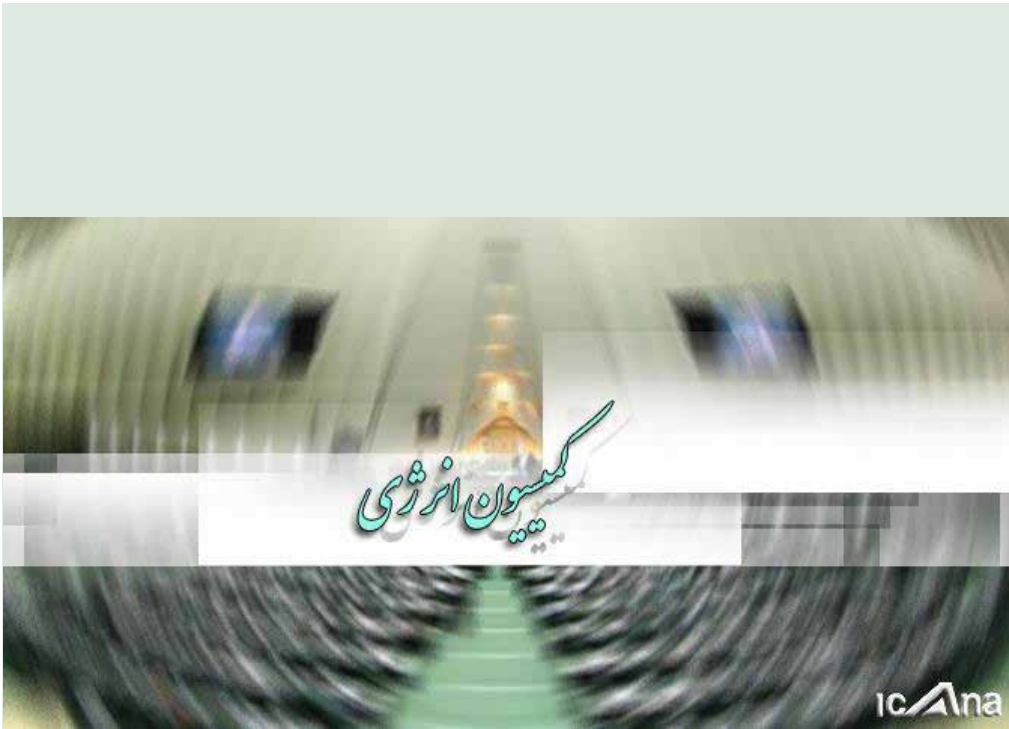

ابلاغیه اصلاحات کتاب مقررات صادرات و واردات سال ۱۴۰۰

اصلاحات کتاب مقررات صادرات و واردات سال ۱۴۰۰ ابلاغ شد.

براساس اعلام معاونت استانها و تشکل های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اصلاحات کتاب مقررات صادرات و واردات سال ۱۴۰۰ ابلاغ شده است.

شایان ذکر است در ابلاغیه پیوست حدود ۴۰ ردیف تعرفه مرتبط با صنعت برق دچار تغییر شده است. از این تعداد حدود ۵۰ درصد شامل تفکیک و یا ایجاد ردیف تعرفه جدید، حدود ۳۰ درصد شامل حذف و یا اصلاح شرح ردیف و حدود ۲۰ درصد دچار افزایش یا کاهش حقوق گمرکی گردیده است.

هفته جاری صورت می‌گیرد؛

بررسی اعمال ماده ۲۳۴ به دلیل استنکاف دولت از اجرای قانون حمایت از توسعه صنایع پایین دستی

به دنبال استنکاف دولت از اجرای کامل "قانون حمایت از توسعه صنایع پایین دستی" تقاضای تعدادی از نمایندگان برای اعمال ماده (۲۳۴) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس در کمیسیون انرژی مجلس بررسی می‌شود.

به گزارش خبرنگار خبرگزاری خانه ملت، دستور کار کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی اسلامی در تاریخ دوشنبه (۲۳ فروردین ماه) و (سه شنبه ۲۴ فروردین ماه) به شرح ذیل اعلام شد؛

بنابراین گزارش صبح روز دوشنبه موانع اجرای "قانون حمایت از توسعه صنایع پایین دستی، نفت خام و میعانات گازی با استفاده از سرمایه گذاری مردمی" در راستای تقاضای تعدادی از نمایندگان برای اعمال ماده (۲۳۴) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی مبنی بر استنکاف دولت از اجرای کامل قانون مذکور با حضور مسئولانی از سازمان برنامه و بودجه، صندوق توسعه ملی و وزارت نفت، در این کمیسیون بررسی می‌شود.

حمایت از محیط‌زیست به منظور حفاظت، احیا و بهره‌برداری از محیط‌زیست با استفاده از فن‌آوری و انرژی‌های نو، بین سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق و سازمان حفاظت محیط‌زیست به امضای محمد ساتکین معاون وزیر نیرو و رئیس سازمان ساتبا و مسعود تجریشی معاون محیط زیست انسانی سازمان حفاظت محیط زیست رسید. این گزارش می‌افزاید، همکاری در تدوین فعالیت‌های فرهنگی و تبلیغی مرتبط، تولید محتوا و تامین نیازهای آموزشی مورد نیاز ساتبا، همکاری در تعیین اولویت‌بندی و میزان ظرفیت احداث سیستم‌های تجدیدپذیر در مناطق مختلف، تسهیل‌گری در صدور مجوز زیست‌محیطی برای احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر، بررسی امکان استفاده از منابع مالی صندوق ملی محیط‌زیست و همچنین اقدام در جهت تدوین ضوابط و دستورالعمل‌های لازم در بخش‌های تخصصی مرتبط از جمله اقدامات سازمان حفاظت محیط زیست در این تفاهم‌نامه است.

بر اساس این گزارش، انجام فعالیت‌های مرتبط با اشاعه فرهنگ زیست‌محیطی، نیازسنجی آموزشی محیط‌زیستی، تعریف موضوعات محیط‌زیستی در اولویت‌های پژوهشی ساتبا، همکاری مشترک به منظور پیاده‌سازی و اجرایی نمودن نظام مدیریت سبز در کلیه دستگاه‌های اجرایی کشور و همکاری همه جانبه با سازمان حفاظت محیط زیست در اجرای ماده ۱۹ قانون هوای پاک از اقدامات مورد تعهد سازمان ساتبا عنوان شده است.

بنا بر این گزارش، در راستای عملیاتی شدن مفاد این تفاهم‌نامه، کمیته‌ای متشکل از نمایندگان طرفین برای تدوین و تنظیم ترتیبات اجرایی و پیگیری عملیاتی شدن این تفاهم‌نامه تشکیل شود.

توسعه انرژی‌های پاک با همکاری شهرداری

در راستای ایجاد تعاملات لازم جهت بهره‌مندی از حداکثر ظرفیت‌ها به منظور حفاظت و صیانت از محیط‌زیست، استفاده بهینه از انرژی با استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر، توسعه انرژی‌های پاک و همچنین کنترل آلاینده‌های محیط‌زیست «تفاهم‌نامه همکاری بین سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری انرژی برق (ساتبا) و سازمان حفاظت محیط‌زیست» مبادله شد.

به گزارش ایسنا، در راستای تحقق اهداف حفاظت از محیط زیست، موضوع اصل پنجاهم قانون اساسی، تفاهم‌نامه همکاری با موضوعات ارتقای فرهنگ زیست محیطی از طریق اقدامات مشترک، بهره‌گیری از ظرفیت‌های مشترک طرفین در راستای توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، بهبود بهره‌وری انرژی برق و حفاظت از محیط زیست کشور، کمک به تقلیل آلاینده‌های زیست‌محیطی،

برای نخستین بار در صنعت برق؛

بازده نیروگاه‌های حرارتی ایران به ۳۹ درصد رسید

تهران - ایرنا - مدیرعامل شرکت مادر تخصصی تولید نیروی برق حرارتی گفت: بازده نیروگاه‌های حرارتی کشور برای نخستین بار در تاریخ صنعت برق ایران به رقم ۳۹ درصد افزایش یافت.

به گزارش روزشنبه ایرنا از وزارت نیرو، «محسن طرزطلب» افزود: بازده نیروگاه‌های حرارتی ایران پارسال با رشد بیش از چهار دهم درصدی از ۳۸.۵۶ درصد به ۳۹ درصد افزایش یافت؛ رقمی که بیشترین میزان افزایش سالیانه بازده نیروگاه‌های حرارتی در هشت سال اخیر بوده و موجب کاهش مصرف ۸۴۶ میلیون مترمکعب/لیتر سوخت معادل در سال ۹۹ شده است.

وی با تأکید بر اینکه افزایش چهار دهم درصدی بازده نیروگاه‌ها بیش از یک درصد صرفه‌جویی سالیانه سوخت مصرفی نیروگاه‌ها را به دنبال داشته است، خاطر نشان کرد: صرفه‌جویی سالیانه

سوخت موجب ارزش افزوده و حفظ سرمایه ملی می‌شود، بر این اساس اجرای اقدام‌های منجر به افزایش بازدهی با حمایت‌ها و مشوق‌های دیده شده در ضوابط، مقررات و قوانین بالادستی از مهمترین اهداف این شرکت است.

طرزطلب، یکی از عوامل مهم دست‌یابی به بازده یاد شده را اجرای کامل برنامه تعمیرات واحدهای نیروگاهی دانست و افزود: بعضی واحدها در طول بهره‌برداری دچار اشکالاتی می‌شوند که می‌تواند بر بازده آن‌ها تأثیرگذار باشد که این محدودیت‌ها در زمان اجرای برنامه تعمیرات واحدها رفع شده و کاهش بازده واحدها جبران می‌شود.

مدیرعامل شرکت برق حرارتی ادامه داد: بر همین اساس با بررسی دقیق و تدوین استراتژی نظام نگهداری و تعمیرات واحدهای نیروگاهی و همچنین انجام به‌موقع بازدیدهای دوره‌ای و برنامه تعمیراتی اشکالات ایجاد شده در دوره بهره‌برداری از واحدها رفع شده و این اقدام علاوه بر رفع محدودیت‌های تولید، افزایش بازده واحدها را در پی دارد.

وی با اشاره به نقش ساخت بخش بخار نیروگاه‌های سیکل ترکیبی در دست‌یابی به بازده ۳۹ درصدی، گفت: بازده واحدهای گازی بزرگ به‌طور متوسط ۳۱ درصد است که با احداث واحد بخار متصل به آن‌ها و تکمیل بلوک سیکل ترکیبی، بازده مجموعه به بیش از ۴۵ درصد افزایش می‌یابد؛ در همین راستا سال گذشته در مجموع یک‌هزار و ۹۳۶ مگاوات بلوک سیکل ترکیبی به ظرفیت شبکه سراسری برق کشور اضافه شده است.

طرزطلب، به اجرای برنامه ارتقای واحدهای گازی ۷۹۴.۲ اشاره کرد و گفت: اجرای عملیات ارتقا بر روی این واحدهای گازی هم‌زمان با تعمیرات

اساسی واحدها، باعث افزایش ۱۰ مگاوات در توان تولیدی و یک درصد افزایش بازده برای هر واحد شده است.

مدیرعامل شرکت برق حرارتی ادامه داد: افزایش بهره‌وری واحدهای نیروگاهی، کاهش میزان سوخت مصرفی و استفاده بهینه از سوخت تخصیص یافته به نیروگاه‌های حرارتی کشور از جمله مهم‌ترین مزایای افزایش بازده نیروگاه‌های حرارتی است.

وی با اشاره به برنامه‌های این شرکت به منظور افزایش بازده نیروگاه‌های حرارتی کشور، گفت: جهت‌گیری به سمت نیروگاه‌های چرخه ترکیبی با بازدهی بالا و آلایندگی کمتر با توجه به پیشرفت فناوری و ساخت داخل تجهیزات این نوع نیروگاه‌ها، برنامه‌ریزی و اجرای کامل برنامه تعمیرات واحدهای نیروگاهی و تبدیل واحدهای گازی سیکل باز به واحدهای سیکل ترکیبی از جمله برنامه‌های صنعت برق حرارتی برای ارتقای بازده واحدهای تولید برق حرارتی است.

این مسوول تأکید کرد: بازنشسته کردن واحدهای فرسوده و با بازده پایین، ارتقای بهره‌وری در فعالیت‌ها و مشارکت بیشتر بخش خصوصی، استفاده بیشتر از فناوری روز جهان و هماهنگی و همکاری با شرکت مدیریت شبکه برق ایران در جهت آرایش بهینه تولید نیز از دیگر برنامه‌هایی است که مجموعه برق حرارتی برای افزایش بازده نیروگاه‌های حرارتی کشور در دستور کار قرار داده است.

مدیرعامل شرکت برق حرارتی خاطر نشان کرد: بر اساس آخرین سند شورای عالی انرژی کشور مقدار بازده نیروگاه‌های حرارتی در سال ۱۴۲۰ برابر با ۵۰ درصد هدف‌گذاری شده است که در تلاشیم با اجرا و تحقق برنامه‌های یاد شده به این مهم دست یابیم.

در اسفندماه سال ۹۹ رقم خورد؛

صرفه جویی ۱۹ میلیون لیتری مصرف آب

سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری برق ایران در گزارشی آخرین وضعیت استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر در اسفندماه ۹۹ را منتشر کرده که نشان‌دهنده صرفه‌جویی ۱۹ میلیون لیتری در مصرف آب است.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از وزارت نیرو، سازمان انرژی‌های تجدیدپذیر و بهره‌وری برق ایران در گزارشی آخرین وضعیت استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر در اسفندماه ۹۹ را منتشر کرده که نشان‌دهنده صرفه‌جویی ۱۹ میلیون لیتری در مصرف آب است.

این گزارش می‌افزاید، در این مدت استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر صرفه‌جویی معادل ۲۵ میلیون مترمکعب گاز طبیعی در بر داشته و توانسته مانع از انتشار ۵۷ هزارتن گاز گلخانه‌ای شود. همچنین استفاده از این نوع انرژی مانع از انتشار آلاینده‌های محلی به میزان ۰.۴ هزار تن شده است.

سهام انواع نیروگاه‌های انرژی تجدیدپذیر در اسفندماه به عدد ۹۲۰ هزار و ۲۶۰ مگاوات برق رسید که در این بین سهم نیروگاه‌های بادی ۳۱۷ مگاوات، نیروگاه‌های خورشیدی ۴۵۲.۷۵ مگاوات، نیروگاه‌های زیست توده ۱۰.۵۶ مگاوات، نیروگاه‌های برق‌آبی کوچک ۱۰۵.۶۵ مگاوات و سهم بازیافت تلفات حرارتی ۱۵.۱ مگاوات بوده است.

رشد ۱۵ درصدی شاخص شدت انرژی در کشور / ایران به واردکننده انرژی تبدیل می‌شود؟

در شرایطی که شدت انرژی در ۱۰ سال گذشته با افزایش ۱۵ درصدی مواجه شده، هیچ بعید نیست که با ادامه روند کنونی کشور مجبور به واردات انرژی از سایر کشورهای دنیا بشود.

به گزارش خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس، سند ملی آمایش سرزمین پس از مدت‌ها در اسفند سال ۱۳۹۹ توسط سازمان برنامه و بودجه کشور تصویب و ابلاغ شد. بر مبنای اطلاعات مندرج در این سند، کاهش هدررفت در زنجیره تولید، انتقال و توزیع انرژی تا سطح استانداردهای بین‌المللی و بهینه‌سازی مصرف انرژی باید تا سال ۱۴۲۴ به عنوان سیاست راهبردی پیگیری شود.

در همین ارتباط، یکی از محورهای مهم این سند، مسئله ارتقاء بهره‌وری و کاهش شدت انرژی است. به منظور بحث پیرامون این بخش از سند آمایش سرزمینی بهتر است در ابتدا تعریف مناسبی از شاخص شدت انرژی داشته باشیم.

*شاخص شدت انرژی بیانگر چیست؟

در حال حاضر یکی از اساسی‌ترین شاخص‌های جهانی موجود در حوزه انرژی که بیانگر اوضاع هر کشور در این حوزه است، شاخص شدت انرژی نام دارد.

بر اساس تعریف، میزان انرژی مورد نیاز برای تولید یک واحد از تولید ناخالص ملی هر کشور، شدت انرژی نام دارد، به عبارت دیگر فرض کنید، یک کارخانه سالانه ۱۰۰ تومان سود دارد، از طرفی میزان مصرف انرژی این کارخانه ۱۰ کیلوگرم معادل

مقایسه روندهای شدت انرژی در ایران و جهان

این کارشناس حوزه انرژی ادامه داد: «مثلاً اگر شدت مصرف انرژی در کشور ایران ۲ برابر کشور ترکیه باشد یعنی ایران برای تولید میزان مشابهی از کالا و خدمات ۲ برابر ترکیه انرژی مصرف کرده‌است.»

*وضعیت شاخص شدت انرژی در ایران چگونه است؟

در شرایطی که سیاست‌گذاران کلان کشور در سندهای بالادستی نظیر سیاست‌های کلی اصلاح الگوی مصرف بر کاهش شاخص شدت انرژی در کشور به معنای صرفه‌جویی در انرژی مورد نیاز به منظور تولید یک واحد از تولید ناخالص ملی تاکید کرده‌اند اما در عمل شاهد بی‌توجهی به این شاخص و افزایش آن هستیم.

در همین راستا و بر مبنای آمار موجود از تولید ناخالص داخلی و میزان مصرف کل انرژی کشور «معادل‌سازی با نفت خام» میزان شدت انرژی

انرژی نفت خام است، بنابراین شاخص شدت انرژی برای این واحد صنعتی برابر ۰٫۱ کیلوگرم معادل انرژی نفت بر تومان محاسبه خواهد شد.

بسیاری از کارشناسان شاخص شدت انرژی را یک معیار به منظور برآورد کارآمدی نظام اقتصادی تلقی می‌کنند، زیرا شدت انرژی بالا برای یک اقتصاد بیانگر میزان مصرف انرژی زیاد برای تولید است فلذا این مسئله می‌تواند میزان کارآمدی یک نظام اقتصادی را تعیین کند.

در همین رابطه، سیما غفاری، کارشناس حوزه انرژی ضمن اشاره به یک مثال برای فهم ارتباط کارآمدی اقتصاد و شاخص شدت انرژی گفت: «شدت انرژی بالا بیانگر قیمت یا هزینه بالای تبدیل انرژی به تولید ناخالص داخلی است و به همین صورت شدت کم انرژی بیانگر قیمت یا هزینه پایین‌تر تبدیل انرژی به تولید ناخالص داخلی است.»

کشور در طول ۱۰ سال گذشته با حفظ روند نوسانی، رشد ۱۵ درصدی را تجربه کرده است. این در حالی‌ست که این شاخص در سایر کشورهای جهان با کاهش ۲۰ درصدی مواجه شده است.

برای فهم بهتر از روند ۱۰ ساله تغییر شدت انرژی در کشور، اگر در سال ۲۰۱۰ به طور مثال با یک بشکه نفت امکان درآمدزایی ۱۰۰ تومانی برای تولید ناخالص کشور مهیا می‌شد، با همان میزان یک بشکه نفت در سال ۲۰۲۰ تنها امکان درآمدزایی ۸۶ تومانی برای کشور ایجاد می‌شود.

همانطور که اشاره شد، مسیر شاخص شدت انرژی در کشور شیب متفاوتی نسبت به مسیر این شاخص در سایر کشورها داشته و در حالیکه کشورهای دیگر جهان به سوی کاهش شاخص شدت انرژی حرکت کرده‌اند، این مسئله در ایران با افزایش قابل توجه مواجه شده است.

البته به اذعان کارشناسان حوزه انرژی مقایسه شاخص شدت انرژی میان کشورها به تنهایی نمی‌تواند به تحلیل صحیح از مقایسه کارآمدی نظام اقتصادی منتج شود، زیرا عواملی نظیر اقلیم و آب و هوا تاثیر مستقیمی در میزان شدت انرژی دارد.

با این وجود و در شرایطی که فرض کنیم، آب و هوا در مدار استقرار ایران در جغرافیای جهانی مشابه باشد، لذا بازهم مقایسه شاخص شدت انرژی ایران با کشورهای هم مدار در دنیا نشان دهنده تفاوت معنادار و میزان مصرف انرژی بسیار زیاد در کشور است.

*چرا شدت انرژی در ایران روند افزایشی را طی می‌کند؟

اوضاع نامناسب مصرف انرژی در ایران تاکنون آثار زبان‌بار متعددی به جا گذاشته است، به طوریکه ایران به عنوان دارنده دومین مخازن بزرگ گازی

مقررات تامین برق مراکز استخراج رمز ارزها بروزرسانی شد / ۴ روش تامین برق پیش روی استخراج کنندگان رمز ارز

سختگوی صنعت برق گفت: در دستورالعمل جدید که با اصلاحاتی ابلاغ شده، اوقات سال به سه دسته نوع یک (اوج بحرانی)، نوع دو (محدودیت بار) و نوع ۳ (عادی) تقسیم بندی شده است که هر کدام نیز تعرفه خاص خود را دارد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی وزارت نیرو (پاون)، "مصطفی رجبی مشهدی" در خصوص اوقات نوع یک یا اوج بحرانی اظهار کرد: این دوره به زمانهایی اطلاق می شود که به دلیل عدم کفایت ظرفیت تولید در مقایسه با اوج بار درخواستی، احتمال بروز خاموشی وجود دارد. حداقل میزان اوقات بحرانی برابر با ۳۰۰ ساعت است و مطابق با تبصره «۲» ماده «۴» مصوبه شماره ۵۸۱۴۴ مورخ ۱۳۹۸، ۰۵، ۱۳ هیئت وزیران فروش برق از طریق شبکه در این ایام به مشترکان استخراج رمز ارزها ممنوع است.

وی در خصوص شرایط نوع دو یا محدودیت بار نیز گفت: این اوقات خارج از اوقات نوع یک (اوج بحرانی) بوده و حداکثر ۲۷۰۰ ساعت است که توسط شرکت توانیر و بر اساس محدودیت های تامین سوخت نیروگاه ها، عرضه برق و سایر قوانین و مقررات در کشور تعیین و اعلام می شود.

رجبی مشهدی درباره زمان های نوع ۳ یا عادی نیز گفت: این زمان ها، شامل کلیه

اوقات سال به جز اوقات نوع یک (اوج بحرانی) و دو (محدودیت دار) است.

سختگوی صنعت برق در زمینه تعرفه برق مراکز استخراج رمز ارز نیز خاطرنشان کرد: بر اساس ابلاغیه جدید، بهای هر کیلووات ساعت برق مصرفی مراکز استخراج رمز ارزها برابر با ۱۶ هزار و ۵۷۴ ریال تعیین شده که این میزان در زمان های نوع ۳ (عادی) با ضریب نیم و در زمان های نوع ۲ (محدودیت دار) با ضریب ۲ محاسبه خواهد شد.

وی همچنین افزود: تعرفه تعیین شده بر اساس متوسط بهای صادراتی برق و نرخ تسعیر سامانه نیما، هر سه ماه یک بار توسط شرکت توانیر اصلاح و به روزرسانی شده و گزارش آن برای وزارت نیرو ارسال می شود.

مشوق های وزارت نیرو برای مراکز استخراج رمز ارز سختگوی صنعت برق در عین حال درباره برخی از تخفیفات در نظر گرفته شده برای این مراکز گفت: بهای برق دریافتی از سطوح ولتاژ ۴۰۰ و ۲۳۰ کیلوولت با تخفیف ۲۰ درصدی و از سطوح ولتاژی ۱۳۲، ۶۶ و ۶۳ با تخفیف ۱۲ درصدی محاسبه خواهد شد.

همچنین برق مصرفی مراکز استخراج رمز ارزها که بر اساس تائید مراجع ذیصلاح به استخرهای استخراج داخل کشور متصل می شوند علاوه بر تخفیف های ولتاژ اتصال مذکور، مشمول ۱۵ درصد تخفیف دیگر نیز خواهند شد.

رجبی مشهدی افزود: تمامی واحدهای

کرده و فعالیتشان را آغاز کرده اند، موظف به تبدیل جواز تاسیس به پروانه بهره برداری با درخواست از وزارت صمت هستند، در غیر این صورت قدرت مجاز آنها برابر با توان مصرفی دوره ساخت (کارگاهی) در نظر گرفته شده و هزینه تجاوز از قدرت برق دوره احداث از مشترک اخذ خواهد شد.

این گزارش می افزاید، وزیر نیرو آخرین ویرایش مقررات تامین برق مراکز استخراج رمز ارز را طی همین هفته ابلاغ کرد. بر اساس این ابلاغیه، تامین برق مرکز استخراج رمز ارزها به چهار روش امکان پذیر است که انتخاب آن به عهده متقاضی است.

بر این اساس، طی این ابلاغیه تامین برق از طریق روش "الف" سرمایه گذاری در طرح های بهینه سازی مصرف برق، روش "بگ" تامین برق از طریق نیروگاه های تجدید پذیر (اعم از موجود و جدید)، روش "ج" اتصال به شبکه و خرید انرژی از شرکت برق، روش "د" با نصب و بهره برداری از مولدهای حرارتی، چهار روش تعریف شده است که متقاضیان می توانند برای تامین برق مراکز خود یکی از آنها را انتخاب کنند.

مالیات

قوانین مالیاتی قانون بودجه

سال ۱۴۰۰ و خلاصه احکام

مربوط به معافیت های مالیاتی

تبصره های مالیاتی مندرج در قانون بودجه سال ۱۴۰۰ و خلاصه احکام مربوط به معافیت های

مالیاتی تدوین شده است.

تبصره های مالیاتی مندرج در قانون بودجه سال ۱۴۰۰ و خلاصه احکام مربوط به معافیت های مالیاتی توسط یکی از ادارات کل امور مالیاتی و معاون مدیرکل حسابرسی و فنی مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور تدوین شده است.

جهت سهولت بهره برداری اعضای سندیکای صنعت برق ایران به استحضار می رساند، بندهای ب، د، ه، ط، ق، و ت تبصره ۶ این قانون به حوزه فعالیت اعضای محترم ارتباط نزدیک تری دارد.

غلامحسین شافعی رئیس اتاق ایران

بخش خصوصی سند راهکارهای تحقق شعار سال را تدوین می کند

غلامحسین شافعی رئیس اتاق ایران در نشست مشترک با فعالان تجاری خراسان رضوی بر ضرورت رسیدن به درک مشترک از مفهوم و اقتضات شعار سال توسط قوا و دستگاه‌های مرتبط، تاکید کرد.

فعالان حوزه تجارت خارجی خراسان رضوی با غلامحسین شافعی رئیس اتاق ایران و رئیس اتاق مشهد، دیدار و گفت‌وگو کردند.

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران گفت: مانع‌زدایی از تولید، صرفاً به کاستن از انباشت قوانین خلاصه نمی‌شود و در جهت گشودن بندها از پای بخش خصوصی، نیاز به نهادی فراقوه‌ای خواهد بود که از درک مشترک همه ساختارهای متولی، شکل گرفته باشد.

غلامحسین شافعی در دیدار با فعالان حوزه تجارت خارجی خراسان رضوی، متذکر شد: اگرچه اصل ۴۴ قانون اساسی، به درستی از جانب معظم‌له به عنوان «انقلاب اقتصادی» وصف شد اما آنچه در اجرای این قانون شاهدیم، عملکردی ضعیف و دون

شأن آن است، چنانکه ارزیابی‌ها حکایت از آن دارند که سهم دولت برخلاف تاکیدات و جهت‌گیری قانون مذکور، در این سال‌ها از اقتصاد افزایش یافته است.

وی متذکر شد: در مورد اجرای قانون اصل ۴۴، با مسائل اساسی و ریشه‌ای دست به گریبانیم که اگر به آن‌ها توجه نشود، فرعیات موضوع، ما را به جایی نخواهد رساند. با کمال تأسف سیاست‌گذاران و تصمیم‌سازان با این رویکرد که از این ستون به ستون دیگر فرج خواهد بود، چندصباحی گشایشی را رقم می‌زنند اما باز با اتخاذ مجموعه‌ای از تصمیمات غلط و رویکردهای اجرایی اشتباه، عقبگرد کرده و به خانه اول باز می‌گردند.

شافعی با تاکید بر اهمیت اعتمادسازی برای فعالان اقتصادی، گفت: گاهی شاهدیم فلان مقام مسئول و متولی، به مراتب بهتر و صریح‌تر مطالبات بخش خصوصی را شرح می‌دهد اما آنجا که پای عمل به میان می‌آید، جور دیگر اقدام می‌شود. این شکاف میان حرف و عمل، انگیزه و اعتماد بخش خصوصی اقتصاد ایران را متاثر ساخته است.

برای تحقق شعار سال به درک مشترکی از مفهوم و اقتضات از سوی قوا نیازمندیم

رئیس پارلمان بخش خصوصی ایران، به دشواری‌ها و فراز و فرودهایی اشاره کرد که طی چند سنوات اخیر و به ویژه در سال گذشته، گریبانگیر بخش خصوصی ایران شد: علی‌رغم همه فشارهایی که از سال ۹۷ تا به امروز بر اقتصاد کشور وارد آمده و محدودیت‌هایی که برای منبع اصلی درآمد کشور یعنی «نفت» ایجاد شد، اقتصاد کشور به نوعی اداره شد؛ سهم بزرگی از این تلاش‌ها برای مهار مشکلات و تامین نیازهای جامعه و همچنین عدم توقف چرخ تولید در کشور، بر دوش بخش خصوصی بوده است.

وی تاکید کرد: نمی‌توان انکار کرد که بخش خصوصی سهم مهمی در اداره اقتصاد کشور دارد، ولو آنکه جایگاه درخور و لازم را برای آن قائل نشوند. فعالان اقتصادی علی‌رغم همه بی‌مهری‌ها و بعضی برخوردهای اهانت‌آلود، در برابر مشکلات پایمردی کردند و این مسئله جای تقدیر و تشکر دارد. شخصاً افتخار می‌کنم که بخش خصوصی با وجود همه فشارهای داخلی و خارجی، توانست اقتصاد کشور را اداره کند و تصور کنید اگر که این موانع نبودند، چه ظرفیت‌هایی برای فعالان این حوزه فراهم می‌شد و چه دستاوردهای برجسته دیگری حاصل می‌آمد؟

شافعی، اشاره‌ای به شعار «تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی» داشت و عنوان کرد: رهبر معظم انقلاب به درستی خلاءها و مسائل اقتصادی را درک کرده و از پی نام‌گذاری‌های اقتصادی در سنوات گذشته، به این عنوان در ۱۴۰۰ رسیدند. اذعان داریم که اقتصاد، یکی از اثرگذارترین مولفه‌ها بر رشد جوامع است. معیار سنجش قدرت کشورها امروز دیگر توان نظامی آن‌ها نیست و این شاخص بر نرخ رشد اقتصادی و رفاه اجتماعی کشورها، تمرکز یافته است.

وی تحقق شعار سال را در گرو همگرایی قوای مختلف دانست و تصریح کرد: اگر ارکان مختلف و اثرگذار به درک مشترکی از شعار «تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی» برسند و به جای ایجاد کمیته‌ها، کارگروه‌ها و شوراهای متعدد در نهاد خود، شکل‌گیری یک نهاد و ساختار فراقوه‌ای را دنبال کنند که بخش خصوصی در آن جایگاه درخوری داشته باشد؛ آن‌گاه می‌توان به تحول و تغییر، امیدوار بود. این مسئله‌ای است که در کشورهای مترقی نیز تجربه شده و زمام امور در

این مباحث به بخش خصوصی سپرده شده است. وی تاکید کرد: امروز با عدم رغبت فعالان اقتصادی به سرمایه‌گذاری مولد مواجهیم. باید بررسی شود که چرا سرمایه‌ها در ایران سمت و سوی تولید و صنعت میل نمی‌کنند و به حوزه‌های دلالی و سوداگری رغبت نشان می‌دهند؟ از سویی، شاهدیم آن کسی که در این بزنگاه شفاف‌تر عمل می‌کند بیشتر به جرمه و خسران دچار می‌شود اما آن دیگری که پنهان‌کاری و سودجویی و تخلف دارد، به واسطه رویه‌های غلط موجود، سود کرده و منتفع می‌شود. با این اوصاف چطور می‌توان انتظار داشت که بخش رسمی اقتصاد و تولید، توسعه را تجربه کند؟

شافعی از اهمیت نقش‌آفرینی بخش خصوصی در تصمیم‌سازی‌ها سخن به میان آورد و افزود: بدون شناخت مشکلاتی که بخش خصوصی خود مطرح و مطالبه می‌کند، چطور می‌توان مانع‌زدایی کرد؟ این روند به این می‌ماند که انگار برای بیماری بدون آنکه نبضش را بگیرند، نسخه پیچیده شود.

او سیاست‌های ارزی که از سال ۱۳۹۷ در کشور اتخاذ شد را عامل عمده مشکلات برای بخش تجارت خارجی کشور برشمرد و عنوان کرد: بخش خصوصی به رغم همه فرافکنی‌ها و مشکلات و موانع، این شرایط را تاب آورد اما سیاست‌های تجاری کشور به همین واسطه، تحت‌الشعاع رویکردهای ارزی قرار گرفت و نتوانستیم از فرصت‌های ارزشمندی که برای بخش صادرات کشور فراهم شده بود، به شکل شایسته‌ای بهره بگیریم. البته پارلمان بخش خصوصی ایران به دفعات دیدگاه‌های خود را در این رابطه به دولت منتقل کرد و اخیراً مطلع شدیم که نامه و پیشنهادات مشترک سه اتاق بازرگانی، اصناف و تعاون در ۱۳ بند، برای حل مشکلات و

نقدی بر خودکفایی کامل در مسیر توسعه

منطق ورود به اتحادهای راهبردی

می‌کنند و تعداد بسیار معدودی از آنها توان بهره‌گیری از تمامی گزینه‌های فوق را دارند. در این نوشتار برآنیم تا با طرح یافته‌های حاصله از مطالعات این حوزه، اندکی از ناهم‌واری این مسیر و سختی تصمیم‌گیری آن بکاهیم.

از میان گزینه‌های فوق، شاید نیاز باشد تعریف اتحاد راهبردی را با هم مرور کنیم. اتحاد راهبردی، قراردادی است - نوشته یا نانوشته - موقتی مابین دو یا چند دولت، اشخاص حقیقی و حقوقی برای دستیابی به اهدافی خاص. نوع همکاری و منافع هر یک از طرفین واضح و مشخص است و استقلال طرفین بعد از خاتمه اتحاد حفظ خواهد شد. گفتنی

دولت‌ها و افراد حقیقی و حقوقی مختلف برای اجرای راهبردهای جدید، ناگزیرند منابع و شایستگی‌های تازه‌ای کسب کنند؛ تصمیمی که ممکن است برای کسب منابع جدید به یکی از گزینه‌های خرید، ساخت، اتحاد و ادغام و تملیک ختم شود. از آنجا که مخاطب این نوشتار مدیران شرکت‌ها و سازمان‌ها است، در ادامه صرفاً بر واژه شرکت تاکید شده است ولی لازم است یادآور شوم که این مطلب در سطح ملی نیز قابلیت کاربست دارد.

مطالعات بین‌المللی نشان داده است که غالباً شرکت‌ها از یک روش خاص برای توسعه استفاده

است اتحادهای راهبردی در راستای دستیابی به اهداف و استراتژی‌های طرفین شکل می‌گیرد.

بحث را در دو حالت ساده و پیچیده پی می‌گیریم. در حالت ساده، فرض کنید شما در کسب و کارتان مجموعه‌ای از فرآیندها و به تبع آن، انبوهی از فعالیت‌ها را انجام می‌دهید. حال سوال مهمی که باید یک مدیر بتواند به آن پاسخ دهد این است که از میان این فعالیت‌ها، کدام را شرکت خود انجام دهد، کدام را از بیرون و بازار خریداری و در کدام بخش از فعالیت‌ها اتحاد راهبردی برقرار کند؟

برای مثال، شرکتی را در نظر بگیرید که مدیران آن چند بار در سال مسافرت هوایی دارند، بدیهی است که به این منظور از خدمات آژانس‌های هواپیمایی استفاده خواهد کرد، اما اگر شرکتی برای بخشی از کارکنان خود که روی سکوی نفتی در وسط خلیج فارس کار می‌کنند، بخواهد خدمات حمل‌ونقل هوایی یا دریایی تدارک ببیند، احتمالاً خرید از بازار گزینه مناسبی نباشد. پاسخ به سوال خرید، ساخت یا اتحاد، پاسخ بسیار مهمی است. به یاد داشته باشیم در گزینه «خرید» شرکت‌ها طی یک قرارداد کامل و با تمام جزئیات از بازار اقدام به رفع نیازهای خود می‌کنند. در گزینه «ساخت»، شرکت‌ها به صورت کاملاً مستقل و با تکیه بر توان مدیریت و سازماندهی خود کارها را انجام می‌دهند و حال آنکه در گزینه «اتحاد» طرفین ناگزیرند به صورت مشترک تصمیم‌گیری کنند چراکه نمی‌توان از طریق یک قرارداد ساده تمام جزئیات فرآیند مدیریت و تقسیم ارزش را کنترل کرد و باید منافع طرفین همواره مدنظر قرار گیرد.

چیلد و همکاران به زبانی ساده، ماتریسی برای چگونگی ورود کسب‌وکارها به تصمیم‌های راهبردی خرید، ساخت و اتحاد را طراحی کرده‌اند. این

ماتریس بر مبنای دو عامل «اهمیت راهبردی فعالیت» و «شایستگی شرکت برای انجام آن فعالیت در مقایسه با بهترین‌های صنعت» طراحی شده است.

در محور عمودی، منظور از فعالیت‌های کلیدی و راهبردی، فعالیت‌هایی است که اگر به درستی انجام نشوند، اختلال جدی در دستیابی به اهداف به وجود خواهند آورد. برای محاسبه میزان شایستگی شرکت به نسبت رقبا نیز می‌توان از طریق به‌گزینی (Benchmarking) فعالیت‌ها و مقایسه وزن و رتبه آن با رقبا، شایستگی نسبی شرکت در آن فعالیت خاص را محاسبه کرد. از ماتریس نیم‌رخ رقابتی (Competitive Profile Matrix) نیز می‌توان در این خصوص بهره گرفت.

آنها استدلال می‌کنند که همه شرکت‌ها از جمله شرکت‌های خیلی بزرگ، با محدودیت منابع و در نتیجه کمبود آن مواجه هستند. از این رو بسیار حیاتی است که بتوان منابع را برای فعالیت‌های راهبردی در خدمت گرفت. بنابراین منطقی به نظر می‌رسد که شرکت فعالیت‌های غیرکلیدی و غیرراهبردی خود را با خیال راحت از بیرون شرکت و از بازار خریداری کند. البته این به آن معنا نیست که همه این‌گونه فعالیت‌ها را باید از بازار خریداری کرد، بلکه در صورت صلاحدید مدیران می‌توان بخشی از این‌گونه فعالیت‌ها را از بازار خریداری کرد.

از طرفی اگر اهمیت استراتژیک فعالیت‌ها زیاد باشد، بهتر است به فکر ساخت و سرمایه‌گذاری در آن باشیم. اتحاد راهبردی نیز در اکثر مواقع زمانی مناسب است که اهمیت راهبردی فعالیت‌ها متوسط است. در شکل (۱) کلیه حالت‌ها قابل مشاهده است.

